

Landstingsmedlem
Jørgen-Ole Nyboe Nielsen

Besvarelse af § 36 spørgsmål nr. 2008-106 folkeskolen

I henhold til landstingets forretningsorden § 36, stik 1 har du fremsat spørgsmål om folkeskolen

Landsstyret har følgende svar på spørgsmålene:

Spørgsmål: Hvor mange folkeskolelærere mangler der for, at undervisningen kan gennemføres således, at alle læseplaner og eksisterende lovgivningsmæssige krav opfyldes?

Svar: I skoleåret 2007-2008 så lærerdækningen således ud:

Tabel 1. Elever og undervisere i den grønlandske folkeskole

Undervisere	Skoleåret 2007-2008		Skoleåret 2003-2004	
	Antal elever	andel i %	Antal elever	andel i %
Uddannede lærere, herunder forskolelærere (pædagoger):	858	68,8	648	61,1
Ledere, herunder skoledirektører og andre:	59	4,7	59	5,6
Ikke-læreruddannede undervisere:	331	26,5	354	33,4
Undervisere i alt:	1248	100,0	1061	100,0

Statistikken for skoleåret 2003-2004 er medtaget for at illustrere udviklingen af lærerdækningen i folkeskolen. Som det fremgår af tabellen er andelen af uddannede lærere steget fra 61 % i 2003 til knap 69 % i 2007 – altså en stigning på 8 procentpoint på 4 år. Lærernes nye arbejdstidsaftale, som blev indført i august 2004 har haft stor indflydelse på lærerbehoget idet tallet indikerer, at lærerbehoget er steget kraftigt på trods af et markant fald i elevtallet. Dette skyldes primært, at lærernes undervisningstid er omlagt således, at lærernes konfrontationstimer (undervisningstid) er reduceret til fordel for bl.a. mere tid til evalueringer og forberedelse, sociale opgaver, forberedelse af SU-møder, skole-hjemsamarbejde, som følge af arbejdstidsaftalen.

Opgørelserne over lærerdækningen i folkeskolen for skoleåret 2008-2009 er først ved at indkomme fra kommunerne, men da elevtallet vil falde med ca. 950 elever pga. afskaffelsen af 11. klasse og et generelt fald i elevtallet forventes en stigning i

28. november 2008
Sags.nr. 2007-003194
Dok.nr.116823

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 20 73
Kiiip@gh.gl
www.nanoq.gl/kiiin

de uddannede læreres andel til 76 %. (Heri er ikke medregnet de ca. 50 dimittender fra Ilinnarfissuaq i 2008) Et forsigtigt skøn ud fra nedgangen i elevtallet er, at behovet for timelærere vil kunne reduceres med op til 100 lærere i indeværende skoleår, alt afhængig af hvordan kommunerne vælger at gennemføre deres klassedannelser, herunder klassekvotienter. Eksempelvis har Maniitsoq kommune valgt at nedlægge en skole pga. nedgang i elevtal, mens andre kommuner vælger at etablere fx 2 klasser i en årgang, selvom de reelt godt kunne nøjes med at oprette én klasse. Andre kommuner anvender fx holddannelser, hvor 2 klasser i perioder bliver opdelt i 3 hold, andre bruger 2-lærerordninger også på de ældste klassetrin, hvilket igen har indflydelse på lærerdækningen. Et andet forhold er hvorvidt skolerne magter at integrere de svage elever i normalundervisningen eller vælger en mere resursekrævende løsning som undervisning på små hold eller specialundervisning.

En anden faktor, der kan have betydning for kvaliteten af undervisningen, selv ved brug af ikke-læreruddannede, er hvorvidt skolerne benytter forordningens muligheder for teamdannelse blandt underviserne. Mange skoler udnytter de ikke-læreruddannedes kvalifikationer ved at danne teams, hvor uddannede og ikke-læreruddannede undervisere arbejder sammen og derved udnytter deres stærke sider fuldt ud.

Tabel 2 illustrerer udviklingen af lærerdækningen i forhold til elevtal på landsplan. Mens der i 2003 var ca. 57 uddannede lærere for hver 1000 elever var tallet steget til ca. 84 uddannede lærere pr 1000 elever. Dette tal forventes at stige til 92 i indeværende skoleår. Hver læreruddannet havde i gennemsnit 17, 5 elever i skoleåret 2003-2004, mens hver læreruddannet i gennemsnit er nede på 12 elever i gennemsnit i skoleåret 2007-2008.

Tabel 2. Antal uddannede lærere pr. 1000 elever

Skoleår	2003-2004	2007-2008	2008-2009*
Antal elever	11.344	10.273	9.323
Antal uddannede lærere per 1000 elever	57,1	83,5	92,0

*Forventet udvikling for 2008-2009. Heri er ikke medregnet de nyuddannede lærere fra 2008.

Der er ingen entydige svar på, hvor mange lærere, der mangler før alle elever kan opfylde alle folkeskolens fagformål, trinmål og læringsmål på en tilfredsstillende måde. Efter folkeskolen nuværende normering manglede der, som ovenstående tabel viser 331 uddannede lærere i skoleåret 2007-2008. Ud fra en politisk vurdering er målet naturligvis en 100 % lærerdækning med uddannede undervisere. Målet er også, at alle elever, der ønsker videregang i et uddannelsesforløb skal kunne starte på og gennemføre et uddannelsesforløb efter endt folkeskolegang. Ud fra et pædagogisk synspunkt er der dog mange faktorer, heriblandt skoleinterne og – eksterne forhold, der kan have indflydelse på hvorvidt alle elever kan gennemføre deres folkeskoleforløb og deres efterfølgende videregang i uddannelsessystemet. Skoleinterne forhold kan være lærerdækning, kvaliteten af skolens/undervisningsinstitutionens undervisning, omsorg, planlægning, ledelse, samarbejde, arbejdsmiljø osv.

Skoleeksterne forhold kan dreje sig om forhold som omsorgsgiverens opdragelse og omsorg for barnet, familiernes økonomiske og sociale forhold, bevillinger til skolevæsenet osv., altså forhold som skolerne ikke direkte har indflydelse på.

Spørgsmål: Hvor mange undervisningstimer bliver gennemført med ikke-læreruddannet undervisere?

Svar: I skoleåret 2007-2008 blev 568.378,61 timer, svarende til 273 lærerstillinger af 2080 årlige timer gennemført af ikke-læreruddannet undervisere.

Spørgsmål: Hvor mange undervisningstimer bliver ikke gennemført?

Svar: Departementet modtager ikke længere statistik over lærerfravær efter at folkeskolens styrelse overgik til kommunerne.

Spørgsmål: Hvorledes forventer Landsstyret at ovennævnte udvikler sig gennem de kommende 5 år?

Svar: Landstyret forventer, at den positive udvikling mht. uddannet lærerdækning i folkeskolen vil fortsætte. Der er stadig stor søgning til linniarfissuaq, søgningen til gymnasierne er støt stigende, hvilket igen vil få indflydelse på ansøgerfeltet til læreruddannelsen. På grund af faldende fødselstal vil elevtallet stadig være nedadgående. Et optimistisk gæt vil derfor være, at læremanglen vil kunne nedbringes til noget under 20 % indenfor en 5-årig periode. Dette kan dog påvirkes positivt afhængig af om nedenstående bestræbelser på at nedbringe læremanglen vil bære frugt. Landsstyret forventer endvidere, at de massive efteruddannelses tiltag som Inerisaavik gennemfører, vil begynde at slå igennem på kvaliteten af undervisningen, således at flere elever vil kunne gennemføre deres skolegang med bedre resultater. Erhvervsuddannelserne har allerede meddelt under efterårets uddannelseskonference, at elever, der påbegynder en håndværksuddannelse bliver bedre og bedre og det er naturligt Landsstyrets håb, at denne tendens vil fortsætte.

Spørgsmål: Hvilket initiativ har landsstyret iværksat og forventes at iværksætte for at sikre et tilstrækkeligt antal af lærere til Folkeskolen?

Svar: KIIIN deltog sammen med KANUKOKA og IMAK i den nyligt afholdte jobmesse i Aalborg og Odense, som blev suppleret med et åbent arrangement i København.

KIIIN planlægger i samarbejde med KANUKOKA og IMAK at genindføre kurserne for nyansatte lærere fra næste skoleår med håb om, at dette vil medvirke til at fastholde lærerne i deres stillinger.

KIIIN planlægger at benytte medlemskabet i Joint Committee til at målrette en rekrutteringsindsats efter amerikanske lærere til foråret, hvortil der er ved at blive udarbejdet engelsksproget oplysningsmateriale om jobbet som lærer i Grønland.

Ilinniarfissuaq vil i forbindelse med næste ansøgningsrunde efter decentrale studerende igen tilbyde forkurser for egnede timelærere med fx en handelsmæssig uddannelse.

Det 1-årige gymnasiale "pilotklasse" tilbydes nu også i Aasiaat, og vil blive tilbudt fra samtlige gymnasier fra 2009, hvor størsteparten af de studerende erfaringsmæssigt søger ind på læreruddannelsen.

Ilinniarfissuaq er ved at undersøge muligheden for at opgradere forskolelærere til lærere.

Med venlig hilsen

Tommy Marø